

Skövde

Naturskyddsförening

PROGRAM 2017

Älgar. Foto Sofia Berg

Ordföranden har ordet

Orkidéparadiset Nohlmarken behöver din hjälp

30-års avverkningar, röjningar, stubbrytning och slåtter har gjort, att det 1986 till största delen ohävdade området, har utvecklats till ett av Västergötlands värdefullaste naturområden. Vid inventeringar 2016 blev mer än 300 olika arter kärlväxter, varav 17 olika orkidéarter, funna i området. I Nohlmarken, som är ca 7 ha stort, har mer än 40 rödlistade arter observerats. För att naturvärdena skall vidmakthållas krävs mycket pengar för den årliga skötseln och andra åtgärder, som behöver göras i området. Idag räcker inte de medel som vi får till för detta. Därför kommer här en vädjan till alla naturintresserade att hjälpa till att stötta Nohlmarkens framtida skötsel med ekonomiska medel.

Detta kan göras genom att Du sätter in ett valfritt belopp på Skövde Naturskyddsförenings konton.

Bankgironummer 5107-4094 eller Swishkonto 1231476175.

Skriv i båda fallen att pengarna skall gå till Nohlmarken. (Viktigt!)

Information om Nohlmarken kan fås av: Kurt-Anders Johansson 070-630 171 36

Kurt-Anders Johansson

ordförande

Kärrknipprot.

Programmet 2017

Ugglelyssning

Fredag 3 mars 2017. Vi åker till ett ställe där vi kanske kan höra sparvuggla, berguv, pärluggla, hornuggla och kattuggla. Samlas vid Fågelklubbens lokal N. Bervägen 21, kl 17.00. Ansvarig Kent-Ove Hvass 070-3939643. Vid dåligt väder (blåst eller nederbörd) ställer vi in, om du är tveksam, hör av dig till Kent-Ove..

Årsmöte med bildvisning från Valleområdet

Tisdag 7 mars kl 19.00 i Församlingsvåningen, Immanuelskyrkan, Kungsgatan 19. Skylt utanför visar vägen. Vi inleder med sedvanliga årsmötesförhandlingar. Efter dessa bjuder kretsen på kaffe med dopp. Därefter visar Margareta Ståhl Varnhem bilder från strövtåg med kamera i Valleområdets rika natur. Såklart kommer det även i år en "på spåret" tävling! Varmt välkomna! Ansvarig Kurt-Anders Johansson 070-6301736

Orrlyssning

Söndag 12 mars 2017. Vi upplever orrspel på övningsfältet söder om Skövde. Detta är ett av södra Sveriges största orrspel och mycket lättillgängligt En förutsättning för att vi skall kunna genomföra denna aktivitet är att man inte övar och att skjutfältet är öppet, detta vet vi inte föränn några veckor innan. Samling vid Fågelklubbens lokal N. Bergvägen 21, kl 05.00. Ansvarig Kent-Ove Hvass 070-3939643.

Vardagsjuridik i naturen

Måndag 13 mars kl. 18.00 på Skövde stadsbibliotek som en del i Mångsidiga måndagar. Vad får man lov att göra i sin egen trädgård eller på sin fastighet och vilka aktiviteter och ingrepp behöver jag som markägare söka tillstånd eller dispens för? Är det skillnad på vad som gäller i privat trädgård och på hela fastigheten? Sofia Berg kommer under kvällen gå igenom ett antal vanligt förekommande frågeställningar om mindre ingrepp på privat fastighet. Får man exempelvis ta bort en stenmur som angränsar till sin trädgård, får man bygga en brygga om markägaren givit mig servitut eller tillåtelse, får man gräva upp fridlysta arter i sin trädgård och får man köra med fyrhjuling om markägaren gett lov till det? I samarbete med stadsbiblioteket mångsidiga måndagar". Välkomna!

Filmvisning

Tisdagen 4 april klockan 19.00

Fågelfilmaren Rolf Barr, Skövde, kommer under ca en timme visa några av sina fantastiska fågelfilmer; såsom "Moarnas fåglar" "Gäster vid mitt fågelbord" och en hasselmusfilm. Kanske det tillkommer ytterligare någon spännande film. Fågelklubbens lokal på Norra Bergvägen 21. Fika till självkostnadspris

Vårstädning på Hökaberget

Söndag 9 april kl 09.30. Kom med och gör markerna på Hökaberget vårfina. Vi fagar, röjer och stängslar. Ta gärna med lämpliga redskap och fika. Samling för samåkning på Billingeovs parkering 09.00 eller Hökaberget 09.30.

Ansvarig Ingvar Fredriksson, tel 0500-435541, 073-7273648.

Vandring utefter Missunnebacken

i Nolbergets naturreservat **/

Söndagen 23 april klockan 10.00

Vi kommer att vandra i naturreservatet utefter Missunnebacken upp mot rasbranten som vi sedan följer norrut. I ädellövskogen nedom rasbranten kommer vi bland annat få se den ovanliga lunglaven. Vandrigen kommer delvis att gå i en ganska besvärlig terräng och tar 2-2½ tim. Medtag fika!

Samling vid Öglunda kyrka kl. 10.00

Guide: Peter Nilsson 070-682 76 78

Trollsländor i Skövdes närhet

Tisdag 25 april kl 19.00. Krister Dalgren gör en presentation av insektsgruppen trollsländor. Finns intresse fortsätter vi under sommaren med en studiecirkel om trollsländor, då vi besöker olika våtmarksområden runt Skövde och lär oss vilka arter som finns där. Fågelklubbens lokal, N Bergvägen 21. Ansvarig Ingvar Fredriksson, tel 0500-435541, 073-7273648.

Tegelröd ängstrollslända..

Vad berättar vårt berg?

Tisdag 2 maj kl 18.00 En geologisk vandring genom årmiljonerna.

Vi vandrar längs med Billingens tidslager vid Silverfallet. Finns tid har vi även en helt annan geologisk berättelse att beskåda i närliggande Klyftamon

Samling vid vår lokal Norra Bergvägen 21, kl 18.00

Ta med fika och oömma skor. Färden går även i "ostigad" terräng.

Kontakt Siv Hallnemo 070-26 23 139

Karstorp Lycke-Lilla Höjen **/

Söndag 7 maj klockan 10.00

Vandring i småkuperat landskap

Vi kommer att vandra runt i de vackra betesmarkerna i reservatets centrala del. Efter någon timmes vandring kommer vi fram till backarna vid Karstorp gård, där vi fikar medan vi beundrar den vackra utsikten västerut och de blommande betesmarkerna runt omkring oss. Medtag fika!

Samling vid Lerdala kyrka kl.10.00.

Guide: Peter Nilsson telefon 070-682 76 78

Riksskonferens i Skövde

12-14 maj

Riksföreningens konferens på Billinge hus Skövde. För mer info och anmälan titta på Riksföreningens hemsida under våren www.naturskyddsforeningen.se

Länsstämma i Gullspång

Söndag 21 maj kl. 10.00 i Amnehärads församlingshem

Tema: Gullspångsälven

Pris: 100kr

Anmälan senast 7 maj till Wiveka Johansson, 0551-22622 eller epost

wivekajohansson@hotmail.com

Nattskärrelyssning

Söndag 28 maj 2017. kl 22.30. Vi beger oss till övningsfältet för att lyssna och kanske se den magiska nattskärren. Med lite tur får vi uppleva hornugglor, gräshoppsångare och näktergal. En förutsättning för att vi skall kunna genomföra denna aktivitet är att man inte övar och att skjutfältet är öppet, detta vet vi inte föränn några veckor innan. Samling vid fågelklubbens lokal. Ansvarig Kent-Ove Hvass 070-3939643.

Laga mat ute

Tisdag 6 juni kl 9.30 Kan man äta sånt??

Vi går en gastronomisk vandring uppe på Billingen. Vilka växter kan man äta?, vilka kan man använda som medicin?

Utflykten avslutas med en lätt lunch i skogen!

Medtag kåsa (djup tallrik) sked och mugg.

Samling vid Åsbotorp friluftsförbundets stuga Billingen kl 9.30

Eder guide: Manne Rytman 070-31 74 552

Örnbräkenjakt på Hökaberget

Onsdag 14 juni kl 18.00. Kom med och hjälp oss att hålla efter ohävdarter, främst örnbräken, i de fina betesmarkerna. Ta gärna med lie eller annat lämpligt redskap. Ta med fika.

Samling för samäkning vid Billinge hov 17.30 eller Hökaberget 18.00

Ansvarig Ingvar Fredriksson, tel 0500-435541, 073-7273648.

Brona-Skåningstorpsskärret. **/

Söndagen 18 juni klockan 10.00

Denna dag, som är de vilda blommornas dag. Då sker årligen blomstervandringar på ett 100-tals platser i hela Sverige. Vår vandring går denna dag till naturreservatet Skåningstorp och det nyrestaureerade Natura-2000 området Brona, som ligger norr om Skövde. Här kommer vi att få se mycket orkidéer i rikkärret och på de sandiga markerna bl.a. blåmunkar och låsbräken.

Samling vid Billinge hovs parkering. (norra delen) kl.10.00

Guider: Kurt-Anders Johansson / Rolf-Göran Carlsson

KAJ 0500-41 17 80 eller 070-630 17 36 RGC 070-571 34 35

Orkidévandring i Nohlmarken. **/

Måndagen 26 juni kl.18.30

Årets första orkidévandring i Nohlmarken. I Nohlmarken kan man under en säsong finna inte mindre än hälften av alla i länet funna orkidéer nämligen 15 arter. Vid tidpunkten för denna vandring kan man kanske finna ca 10 blommande arter, en del i mycket stort antal. Dessutom förekommer en massa andra, såväl vackert prunkande som mindre prunkande arter. Totalt har mer än 400 olika kärlväxter blivit påträffade i området sedan 1986. Vandringen tar 1½-2 tim. Medtag gärna fika!

Samling vid Nohlmarkens

P-plats kl. 18.30.

Guider: Kurt-Anders Johansson

/ Rolf-Göran Carlsson m.fl.

KAJ 0500-41 17 80 eller

070-630 17 36 RGC 070-571 34 35

Honungsblomster.

Vandring på Hökaberg

Tisdag 4 juli kl 18.30. Vi gör en sommarvandring i de fina naturbetesmarkerna och upplever den biologiska mångfalden som finns där. Vad blommar, vad flyger, vad kryper o.s.v.?

Ta med egen fika.

Samling för samåkning kl 18.00 på Billingshovs parkering eller Hökaberg 18.30

Guide Ingvar Fredriksson, tel 0500-435541, 073-7273648.

Fjäril- och humleskådning

Lördag 8 juli kl. 11.00-13.00 Välkommen på fjäril- och humlevandring vid Skövde skjutfält. Vid bra väder hoppas vi på att få se många av våra vackra, glänsande och snabba fjärilsarter. Humlorna kommer sannolik att flyga även vid något sämre väder. Ta gärna med fika samt fjärilshåv (om ni har). Samling för samåkning kl. 10.30 på Billingshovs parkering eller kl. 11.00 vid Finnstorp. Varmt välkomna. Guide: Sofia Berg, 070-2234909.

Orkidévandring i Nohlmarken. **/

Tisdagen 1 augusti klockan 18.30

Vi fortsätter traditionen med orkidévandringarna i Nohlmarken. Under en säsong kan man i reservatet finna inte mindre än hälften av alla i länet funna orkidéer, nämligen 15 arter. Vid tidpunkten för denna vandring kan man kanske finna ca 10 blommande arter, en del i mycket stort antal. Dessutom förekommer en massa andra, såväl vackert prunkande som mindre prunkande arter. Totalt har mer än 400 olika kärlväxter blivit påträffade i området sedan 1986. Vandringen tar 1½-2 tim. Medtag gärna fika!

Samling vid Nohlmarkens P-plats kl. 18.30.

Augusti Paddeltur vid Flan

Söndag 20 Augusti

En kvällstur för att spana bäver m.m. Vi hyr kanoter på Herrtorps qvarn i Flan och paddlar oss sakta upp mot Hornborgasjön i skymningen.

Ta med matsäck och lite ombyte (om du blir blöt...)

Samling för samåkning vid lokalen Norra Bergvägen 21 kl 17.30. Vi är tillbaks till 22-tiden.

OBS anmälan senast 11 augusti !

Kostnad 150:-/pers för kanothyra.

Anmälan till Manne Rytman 070-31 74 552

Slätter på Hökaberg

Tisdag 22 augusti kl 18.00. Kom med och hjälp till med slättern av ängsmarkerna. Ta med lie eller räfsa om du har, annars får du låna. Ta gärna med vänner och bekanta, det är trevligt om vi är många. Kretsen bjuder på korv, ta med det du vill dricka. Samling Billingshovs parkering för samåkning kl 17.30 eller Hökaberg 18.00. Reservdag vid dåligt väder torsdag 24 aug.

Ansvarig Ingvar Fredriksson, 0500-435541, 073-7273648.

Svamputflykt

Tisdagen den 5 sept. kl. 17.30–20.00

Vi ger oss ut i nån skog eller annat lämpligt ställe och letar svamp.

Efter fiket går vi igenom vad vi har hittat, vad som är bra matsvampar, eller är det nåt annat intressant?

Glöm inte fika och svampkorg.

Alla är välkomna. Samling vid Billingshovs Parkering, norra del. (Vid återvinningen)

Ledare: Börje H Fagerlind 0708 94 69 86

Hösttranor

Söndag 24 september 2017, 17.30. Det kan vara upp till 15 000 tranor även på hösten i sjön. Vi upplever tranorna vid Hornborgasjön när de går ned på nattplats. Samling vid Fågeludden, Hornborgasjöns parkering kl 17.30. Ansvarig Kent-Ove Hvass 070-393964

Friskvårdens dag på Billingen

Söndag, början av september, se annons i SLA. Kretsen deltar med en station. Kom gärna och besök den.

Röjning på Hökaberg

Söndag 15 oktober kl 09.30. Kom med och gör betesmarkerna på Hökaberg höstfina, vi röjer och städar. Ta gärna med lämpliga redskap och fika. Samling för samåkning vid Billingshov 09.00 eller Hökaberg 09.30.

Ansvarig Ingvar Fredriksson, tel 0500-435541, 073-7273648.

Höstvandring vid Stora Bjursjön

Söndag 22 okt kl 10.00. Vi gör en vandring i naturreservatet St Bjursjön och upplever dess miljö med berghällar, sjöar och gammal skog. Vi ser på vad som finns i form av mossor, lavar och kanske något annat. Terrängen är medelsvår. Ta med fika och gärna en lupp. Samling för samåkning kl 09.30 på Billingshovs parkering eller vid St Bjursjön 10.00.

Guide Ingvar Fredriksson, 0500-435541, 073-7273648.

Almsnabbvinge

Ekovin provning

7 november. kl 19.00. Vin är gott men samtidigt en jordbruksprodukt som sprutas med gifter och konstgödning m.m. Dessutom finns det skräckexempel på hur arbetare utnyttjas av mindre nogräknade planetageägare.

Under denna kväll får vi veta lite mer om vinproduktion och hur man kan påverka genom sina inköp. Och framförallt får vi under erfaren ledning prova ett antal ekologiska, miljömärkta viner från olika delar av världen. Guide till detta är Kenneth Franzen erfaren vinprovare och medlem i Munsänkarna.

Medta vinglas samt pengar. Vi delar på kostnaden för vinet. (cirka 50:- per person). Obligatorisk föranmälan senast 1 november till Manne Rytman. Bara deltagare över 18 år! 070-31 74 552 eller m.rytman@gmail.com

Mosaik av gröna färger, vandring Sätuna utmark

Söndag 12 nov kl 09.30. Vi vandrar i gammelskog med mossbevuxen mark över mossar och berghällar till kanten av Sjömossen. Vi upplever mossornas olika gröna nyanser, ser på olika mossor och lavar. Delvis blöt terräng, rikligt med liggande träd, lite svårgången. Stövlar är lämplig fotbeklädning. Ta med fika och gärna en lupp. Samling för samäkning Billingehovs parkering kl 09.00 eller parkeringsplatsen Blängsmossen kl 09.30. Guide Ingvar Fredriksson, 0500-435541, 073-7273648.

Fågelmatlagning

Tisdag 5 dec. kl 19.00. Denna dag ska vi inte tillaga fåglar! Vi ska istället fixa godsaker till alla våra fågelbordsvännar. Här kan du göra en fettkotte, fettkruka eller en äppelpinne! Ta gärna med en lerkruka av mindre modell! Samling vid vår lokal Norra Bergvägen 21. ansvarig: Manne Rytman 070-31 74 552

Bildvisning, insekter i Skövdes närhet

Tisdag 9 jan 2018, kl 19.00. Margareta Ståhl och Krister Dalgren visar bilder och berättar om smådjursgruppens utflykter i närområdet. Vi lär oss mer om olika insekter bl.a. trollsländor, fjärilar och långhorningar och var de finns. Fågelklubbens lokal N Bergvägen 21. Ansvarig Ingvar Fredriksson, tel 0500-435541, 073-7273648.

En fågelresa genom Sverige

Tisdagen 6 feb 2018 En bildvisning om fågelmarker av Kent.Ove Hvass. Vi startar kl 19 00 i Naturlokalen på Norra Bergvägen 21.

Foto. Kent-Ove Hvass

**/ Arrangemang i samarbete med Västkoststiftelsen

Upprop

E-postlista

Via medlemslistan hos Riks har vi möjlighet att skicka ut meddelanden via e-post till kretsens medlemmar. Vi skickar ut påminnelser om programpunkterna och annat aktuellt. Idag har vi adresser till ca hälften av medlemmarna. Får du inte någon e-post från oss, så saknar vi din aktuella e-postadress. Vill du ha utskicken, måste vi ha din e-postadress. Meddela den i så fall till ingvar.fredriksson@telia.com

Hökabergsgrupp

Kretsens ängs- och betesmarker på Hökaberg behöver skötsel för att bibehålla och förbättra sina naturvärden. Det kan vara röjning av träd och buskar, jakt på ohävsarter, underhåll av fågelholkar, stängsling, slåtter m.m. Det kan även vara inventeringar av olika organismer för att få artlistor. För detta tänker vi bilda ett nätverk, som på dagtid åker till Hökaberg, t.ex. någon dag i månaden och jobbar. Man jobbar efter sin förmåga, inga stora krav. Naturligtvis har vi matsäck med oss och njuter/umgås i de fina markerna, dessutom får vi frisk luft, lite motion och förbättrad hälsa. Kanske har du några bekanta som kan vara intresserade, hör med dem. Alla kan vara med, ju fler vi är, ju finare kan vi hålla markerna.

Tycker du det är intressant, tveka inte. Kontakta Ingvar Fredriksson, 0500-435541, ingvar.fredriksson@telia.com

Smådjursgrupp

I vår natur finns många små djur, t.ex. insekter, mångfotingar, spindlar. Vi är några i kretsen som tycker det skulle vara intressant att titta mer på dem och lära oss mer, genom att t.ex. undersöka ett område och se vilka som finns där eller kolla mer på någon grupp av smådjuren. Tanken är att vi åker ut vid lämpliga tider och kollar på småkrypen. Kallelse skickas ut via e-post. Tycker du det verkar intressant att vara med kan du höra av dig till Krister Dalgren 0500-415245 eller Ingvar Fredriksson 0500-435541, ingvar.fredriksson@telia.com

Foto. Sofia Berg

Studiecirklar

Inbjudan till studiecirkelarna

"Ut i naturen, våren 2017"

Naturutflykter i olika naturområden i Skövdes närhet. Vi ser på den biologiska mångfalden i dess olika former, växter, fåglar, mossor, lavar, insekter m.fl. och sätter i dem i ett ekologiskt samband med ekosystemtjänster. Vistelse i naturen är hälsobefrämjande. Inga krav på förkunskaper, ALLA kan vara med. Vi startar 170424 kl 18.30 på Billingeovs parkering, sedan går vi ut varje måndag under maj och juni. Studiecirkeln genomförs i samarbete med Studieförbundet. Ta gärna med vänner och bekanta för att öka naturkunskaperna i vackra miljöer. Ledare Ingvar Fredriksson

"Ut i naturen, hösten 2017"

Innehåll som ovan. Vi träffas varannan söndagsförmiddag kl 09.00 under hösten på Billingeovs parkering. Start 170910.

"Ut i naturen, vintern 2018"

Innehåll som ovan. Vi träffas varannan söndagsförmiddag kl 09.00 under vintern på Billingeovs parkering. Start 180114
Frågor och anmälningar till cirkelarna: Ingvar Fredriksson, tel 0500-435541, 073-7273648. ingvar.fredriksson@telia.com

"Trollsländor i Skövdes närhet"

Vi bekantar oss med insektgruppen trollsländor, lär oss om deras levnadsbetingelser, lär oss vilka arter som finns i grannskapet, besöker olika våtmarker kring Skövde och ser vilka arter som finns där. Start med inomhusträff
25 april kl 19.00 i fågelklubbens lokal. N. Bergvägen 21. Ledare:
Krister Dalgren, 0500-415245 och Ingvar Fredriksson, tel 0500-435541, 073-7273648. ingvar.fredriksson@telia.com

Fläckig Blomcock. Foto Sofia Berg

Alla föredrag, bildvisningar, utflykter och studiecirklar sker i samarbete med Studieförbundet.

Kom med i Natursnokarna!

Är du mellan 7-9 år och tycker det är roligt att vara ute och upptäcka naturen, året om? Då är du mycket välkommen att följa med ut i naturen på spännande upptäcksfärd!

Vi tittar tillsammans på vad som händer i naturen under de olika årstiderna, det finns så mycket spännande att upptäcka! Hur fungerar en myrstack, när vaknar maskarna, vi lyssnar och tittar efter fåglar, känner på mossor och lavar, kollar in vårbäckar och tittar på blommor som vi hittar, sen äter vi vår matsäck. Det smakar alltid bra att fika ute!
Vi leker också nån rolig utomhuslek, gör nån naturorienterad frågesport eller läser en liten berättelse.

Utflykterna kommer att ske under våren i skogarna runt Igelstorp, Skövde
Start den 22 April.

Anmälan senast 21 April till
tel. 0708-63633.

Passande kläder för vädret!
Varmt välkomna ut i naturen!
/Lena Karlsson.

Målsättningen för Skövde Naturskyddsförening.

Skövde Naturskyddsförening är Naturskyddsföreningens lokalavdelning i Skövde kommun. Föreningens målsättning är att värna om och sprida information om naturen i kommunen. Detta gör vi genom att bevaka och påverka kommunens politik i naturvårdsfrågor. Vi arbetar också aktivt med naturvårdsarbete och arrangerar exkursioner och föredragskvällar och i samarbete med Studieförbundet genomför vi studiecirklar.

Naturskyddsföreningen, ideell förening med kraft att förändra

Riksföreningens över 225000 medlemmar har politikernas uppmärksamhet. Ju fler vi är, desto mer kan vi göra. Är du inte medlem så bli det! Medlemsavgiften är för närvarande 295 kr per år (24 kr/mån). Enklast blir du medlem genom att gå in på www.naturskyddsforeningen.se och fylla i uppgifterna där eller ta kontakt med lokalföreningens ordförande. Vi har en facebookgrupp Sök "naturskyddsföreningen skövde".

Skövde Naturskyddsförening ordförande Kurt-Anders Johansson, Henrik Gjutes gata 36 B, 541 45 Skövde, tel 0500/411780.
epost. johansson.kurt-anders@telia.com.
Hemsida: <http://skovde.naturskyddsforeningen.se/>

